

2022-06-15

INNEHÅLL

INES Gotland

Information och Nyheter från Enheten för Smittskydd och vårdhygien

Region Gotland

Årgång 16, nummer 2

<i>Apkoppor</i>	2
<i>Covid-19</i>	2
<i>Människor på flykt</i>	2
<i>Okänd hepatit hos barn</i>	3
<i>TBE och borrelia</i>	3
<i>Nu är det sommar</i>	3
<i>Strama Gotland</i>	3
<i>Här når du oss</i>	4

*Smittskydd Gotland
Visborgsallén 19
Hus Gute plan 3
62181 Visby
smittskydd@gotland.se*

Apkoppor

Apkoppor förekommer i Väst- och Centralafrika med smitta mellan djur och människa. Vid ett fåtal tillfällen har det beskrivits smitta från människa till människa genom droppsmitta och nära hudkontakt. Under våren 2022 har flera länder i Europa och Nordamerika rapporterat anhopning av fall främst bland män som har sex med män (MSM).

Inkubationstiden är vanligen 6 - 13 dagar men kan variera mellan 5 - 21 dagar. Vanliga symptom är feber, svullna lymfkörtlar och allmän sjukdomskänsla. Efter några dagar uppträder en hudrodnad som övergår i blåsbildning med sår. Vid sexuellt överförd smitta kan blåsor på könsorganen, munnen och runt analöppningen uppstå.

Sjukdomen är klassad som allmänfarlig enligt Smittskyddslagen. Vid misstanke om apkoppor ska patienten handläggas skyndsamt via infektionskliniken.

Jourtid kontaktas infektionsbakjour. Patienten ska inte sitta i väntrum.

Se rutin **STY-27886 Apkoppor – Samlad information och regional rutin för Gotland.**

Covid-19

Från den 1 april är covid-19 omklassad i smittskyddslagen från en allmänfarlig och samhällsfarlig sjukdom till en anmälningspliktig sjukdom. Den är även fortsatt smittspårningspliktig inom vård och omsorg. Detta innebär att även fortsättningsvis ska vårdenheter som har misstänkta eller konstaterade fall av covid-19 hos patienter, brukare eller personal provta och smittspåra enligt rutin

STY-27813 Covid-19 - Vägledning för provtagning och smittspårning inom vård och omsorg.

Pandemin med covid-19 är inte över. Den epidemiologiska situationen kommer att fortsätta variera över tid och vi behöver vara förberedda på en ökad smittspridning inför kommande höst och vinter. För att minska risken för allvarlig sjukdom och död så är det viktigt att fortsätta att vaccinera mot covid-19. Folkhälsomyndigheten har nyligen beslutat om rekommendationer om en påfyllnadsdos vaccin inför höst- och vintersäsongen för alla som är 65 år och äldre, samt personer i riskgrupp från 18 års ålder.

From den 1 juni så upphörde den allmänna rekommendationen om munskydd som source control. Vid utbrott på en enhet kan det vara aktuellt att tillfälligt återinföra source control inom vård och omsorg, enligt rutin **STY-22531 Covid - Munskydd som source control.**

Människor på flykt

Människor på flykt utgör en utsatt grupp för ohälsa och det är viktigt att erbjuda hälsosamtal vid ankomst till Sverige.

I Ukraina är vaccinationstäckningen inte lika hög som i Sverige. Tuberkulos, hiv och multiresistenta bakterier är vanligare i Ukraina än i Sverige. Fråga om sällskapsdjur. Med tanke på risken för rabies för både djur och människor ska flyktingar från Ukraina informeras om att de har en skyldighet att ta djuret till en veterinär så snart som möjligt om djuret inte har kontrollerats av svensk tullpersonal vid gränsen.

Okänd hepatit hos barn

Sedan november 2021 har det rapporterats ca 300 fall av akut hepatit av oklar genes hos barn. De flesta fallen har konstaterats i Storbritannien, men även från Sverige och andra länder i Europa, Kanada, USA, Sydamerika och Asien. Det drabbade är barn under 16 år, majoriteten under 10 år, som tidigare varit helt friska men insjuknat i svår akut hepatit med gulsot och kraftigt förhöjda leverprover. Det har förekommit att barn har behövt levertransplantation.

Världshälsoorganisationen WHO och Folkhälsomyndigheten följer utvecklingen. Vid fall av akut hepatit är det viktigt med bred diagnostik. Misstänkta fall ska anmälas till Smittskyddsenheten.

TBE och borrelia

TBE och borrelia är två sjukdomar som sprids med fästingar. De senaste åren har antalet TBE-fall ökat i Sverige. Antalet fall av personer smittade med TBE på Gotland är fortsatt lågt. Det finns vaccin mot TBE. Den som vistas mycket i skog och mark rekommenderas vaccination.

Vaccinationerna behöver regelbundet fyllas på med några års mellanrum, och det är en bra idé att fylla på inför sommarsäsongen. Mot borrelia finns inget vaccin. En hudrodnad som successivt blir större runt ett fästingbett kan vara ett tecken på infektion. Behandlingen är antibiotika. Borreliafallen har ökat på Gotland de senaste åren. För att minska risken för att bli smittad är det viktigt att använda täckande kläder vid promenad i skog och mark och att inspektera kroppen efter skogspromenad och plocka bort fästingar omgående.

Nu är det sommar, tänk på att

Se till att alla i familjen tvättar händerna efter att ha klappat djur i djurparker eller på bondgårdar.

Det är trevligt att grilla och att äta utomhus. Tänk på att det är viktigt att:

- Tvätta händerna innan du grillar och efter att du hanterat råa livsmedel.
- Köttfärs, griskött och kyckling ska vara helt genomstekt.
- Skålar, fat och bestick som kommit i kontakt med rått kött, rå fisk eller råa grönsaker ska diskas innan de används till det färdiglagade köttet eller andra livsmedel.
- Servera maten omedelbart när den är färdiglagad.

Strama Gotland

I föregående nummer blev statistiken avseende antalet utfärdade antibiotikarecept på Gotland inte korrekt. Rätt siffor är att under 2020 utfärdades 259 recept/1000 inv och år, och under 2021 254 recept/1000 inv och år.

Maria Amér
Smittskyddsläkare/Hygienläkare
Tfn: 0498-26 82 49
maria.amer@gotland.se

Imke Edsbagge
Hygiensköterska HSF
Tfn: 0498/26 80 47
imke.edsbagge@gotland.se

Anna Florén
Hygiensköterska SOF
Tfn: 0498-20 43 78
anna.floren@gotland.se

Susanna Gustafsson
Smittskyddsadministratör
Tfn. 0498-26 86 75
susanne.gustafsson@gotland.se

Funktionsbrevlåda
smittskydd@gotland.se
vardhygien@gotland.se

Ha en skön sommar önskar
Smittskydd och Vårdhygien
Region Gotland!

